

Etusivu — Ajankohtaista — Uutiset

Höntsäily on hyväntuulista yhdessä pelailua

9.4.2020 klo 10:00

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura keräsi muistoja ja kokemuksia harrastepelailusta ja sen huippuhetkistä.

Helmikuun lopussa päättyneeseen *Höntsäillään*-keruuseen saatiin vastauksia yhteensä 22 sivua viideltätoista henkilöltä. Miehiä oli keruuseen osallistuneissa 9 ja naisia 6. Vanhin vastaaja oli 90-vuotias ja nuorin 21-vuotias, ja vastaajien keski-ikä lähenteli 60 vuotta.

Vastaajien pienehköstä lukumäärästä huolimatta kirjoittajat onnistuivat valaisemaan itselleen tuttua ilmiötä kattavasti. Kirjoituksissa oli sekä perusteellisia koko elämänkaaren kattavia selostuksia että lyhempiä muistelmia.

Muistot liikkuvat lapsuuden ja nuoruuden ajan pihapeleistä aikuisiän harrastejoukkueisiin. Kuvauksia tuli erityisesti erilaisista pallopeleistä pesäpallosta jalkapalloon ja jääkiekkoon.

Höntsäjoukkueiden kokoonpanot vaihtelivat pelistä peliin, ja harrastus yhdisti eri ikäisiä ihmisiä. Esimerkiksi turnausmuistot ja loukkaantumiset olivat jääneet kirjoittajien mieleen.

Höntsäily merkitsi suurimmalle osalle vastaajista kavereiden kanssa hauskanpitoa ja yhdessäoloa. Pelailukokemukset sisälsivät sekä onnistumisen iloa että pettymyksen tunteita. Höntsäilyyn liittynyttä kannustavaa ilmapiiriä ja ryhmähengen muodostumista arvostettiin. Höntsäilyn kautta ystäväpiiri laajeni ja sosiaaliset taidot kehittyivät. Pelikavereiden kesken vietettiin aikaa yhdessä myös pelailun ulkopuolella.

Eräs keruuseen vastannut muisteli höntsäilyään näin:

”Kai se alkoi siitä kun D-rapun Jussi, jääkiekkoilijan poika, sai kiekon silmäkulmaansa ja naapurin Irma kyyditsi pojan punaisella Fiatillaan terveyseskukseen. Vahva kokemus neljävuotiaalle. Tuohon toimintaan pitää päästä mukaan. Mukaan pääsi kun isä hankki Toronto-mailan Anttilasta ja käytetyt hokkarit työkaveriltaan. Pehmeää aloitusta oli turha odottaa, sillä pari vuotta vanhemmat pojat näyttivät kaikki kikkansa ja käyttivät tulokasta pujottelukeppinään.

Satuin asumaan kerrostalossa, jossa asui pikkukaupungin jääkiekkosankareita perheineen. Parhaimmillaan talossamme asui kolme entistä jääkiekon suomenmestaria ja maaotteluitakin näiden perheiden isillä oli yhteensä pari sataa. Otollinen yhteisö urheilulle. Ei niinkään taloyhtiön julkisivulle tai yleiselle asumisrauhalle.

Kesällä jalkapalloa ja talvella jääkiekkoa tai katulätkää. Katulätkä oli silloin tossupalloa, jota pelattiin jääkiekkomailoilla ja tennispallolla. Jäitten tultua siirryimme tietysti jääkentälle.

Todellakin taloyhtiömme fasilitetit olivat koetuksella reippaan pelailumme vuoksi. Lasittajalle olimme varmaan kultakaivos ja rumat mustat kiekonjäljet reunustivat vaaleaa betonisokkeliä talomme alaosassa. Myös kuraiset tennispallon jäljet riivasivat rakennuksia puhumattakaan rikki menneistä ulkovaloista.. Myös meluhaittoja ilmeni. Erikoisuutena mainitsen kuulovammaisen (siis umpikuuroja) pariskunnan valituksen pelaamisestamme. Kai heidän koko asuntonsa tärisi kun hakkasimme palloa heidän kotinsa vastaiseen ulkoseinään. Sitä emme silloin ymmärtäneet.

Kun taloyhtiön korjausbudjetti ja asukkaiden hermot olivat riekaleina päättivät yhtiön miehet rakentaa meille kentän pikkumetsään. Järkevä päätös, kiitos isät.

Kenttä rakentui talkoovoimin. Kanaverkkoa (ehkä vähän vahvempaa) sata metriä ja hieman tasoitustöitä. Maalit joku isä hitsasi työajallaan ja verkko saatiin jäähallin ylijäämistä. Kaupungin hienoin tossupallopyhäkkö. A-talon Iska tai Make sai kunnian iskeä kentän ekan maalin. Se oli siitä lähtien Kenttä, The Kenttä. Kateellisia riitti.

Nyt oli areena ja joukkuekin, mutta nimi ja organisaatio uupuivat. Nimikilpailu tuotti jos vaikka mitä mutta Greenwood Ranges IHT valittiin nimeksi. IHT tai FC riippuen lajista. IHT tarkoittaa tietysti Ice Hockey Team. Hieno nimi, kertakaikkiaan. Toki myöhemmin huomasi, että Jori oli lainannut nimen sarjakuvalehti Busterissa esiintyneeltä skotlantilaiselta futisjoukkueelta. Rahastonhoitaja oli vaikutusvaltaisin henkilö joukkueessamme. Rahaa saatiin pulloja keräämällä

tai pikku lahjoituksin. Menopuolta hallitsi lähinnä irtokarkkiostot ja pajatso, jonne hassasimme lopulta koko budjetin. Isompi hankinta oli Marathon-juomapullo, jolla hankimme myös uskottavuutta vastustajien silmissä. Toki Riku kusi pulloon josta hänen isovelji sitten joi. Lopun arvaattekin, ensin naurettiin sitten itkettiin tai Riku itki.

Vastustajamme hankimme muista kaupunginosista. Koulussa sovimme pelipaikan ja ajan. Olimme hyviä ja ainoastaan Sepänkadun joukkue (nimeltä Kambodtsa) taisteli vastaan tasapäisesti. Mainittakoon, että ko. joukkueessa pelasi yksi tuleva jääkiekon maailmanmestari. Myös Karin punaisen Titan-mailan irtolapoineen haluan mainita, koska en muista hänellä koskaan olleen muuta mailaa kuin tämä reilusti ylikäyrä Titan. Hän todella hallitsi työkalunsa.

Jalkapallo oli selvästi kakkoslaji, mutta sekin vei meitä koko kesän, ainakin siihen asti kunnes vanhempien kesälomat alkoivat. Viheriö löytyi Teurastamon viereiseltä nurmialueelta eli Teurikselta. Kesäpäivät kuluivat futista pelaten ja jätsiä syöden. Kuumimpina päivinä otettiin hillitymmin, ehkä pilkkukisoja ja uintia. Ikimuistoisin peli ajoittuu mm-kilpailujen aikaan jolloin vastakkain armottomassa vesisateessa olivat Länsi-Saksa ja Puola. Kuin taikuutta myös täällä päin maailmaa satoi seuraavana päivänä rankasti ja vastakkain tietysti Länsi-Saksa ja Puola. Voiko enempää eläytyä olemaan Grzegorz lato tai Gerd Muller kuin me silloin teimme. Vain lapsi pystyy jos olosuhteet ovat oikeat.

Nämä höntsäilyt loppuivat yläasteen aikana jatkuen tietysti koulun jälkeisenä sähly- ja koripallokerhoina. Jatko-opinnoissa sählystä salibandyksi muuttunut laji vakiintui höntsälajikseni. Sitten kymmenen vuotta taukoa ja kolme lasta ja taas oli aika jääkiekkohöntsäilyn. Hitto, tähän on hauskaa. Toki kaikki eivät aina kolmikymppisenä mene hauskuus edellä ja se saattaa muuttaa höntsäpelin luonteen. Yhtä kaikki, jäähän tämä "posin" puolelle kuitenkin. Jääkiekko jäi olkapäävamman vuoksi ja siirryin taas säbään kun saimme kootuksi mukavat porukan puulaakisarjaan. Pohjelihaksen repeämä kertaa kaksi, kylkiluun murtumat ja lopuksi polven eturistisiteen repeämä asettivat säbäurani vaakalaudalle. Kuntouttaessani polveani lääkäri kertoi, että luistelu on parempi polvelle kuin juoksu ja siitä innostuneena aloitin jääkiekkohöntsän jo ties monennettako kertaa. Sillä tiellä olen, toki myös säbä on taas kuvioissa kuten monet muutkin lajit.

Yleensä tässä kohtaa tilitystä kiitetään valmentajia matkan varrella, mutta nyt ei ole syytä. Ei ole ollut yhtään valmentajaa. Kiitos kaverit ja taloyhtiön vanhemmat, jotka rakensivat kentän ja mahdollistivat näinkin mittavan höntsäilyuran.”

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura yhteistyössä Helsingin yliopiston dosentti Timo Kopomaan ja Nuorisotutkimusseuran Mikko Salasuon kanssa järjesti Höntsäillään-keruun 1.9.2019–28.2.2020. Vastaukset on arkistoitu SKS:n arkistoon.

Vastaajien kesken arvotut kirjapalkinnot on postitettu voittajille. Kiitämme lämpimästi kaikkia keruuseen osallistuneita!

Lisätietoja: SKS:n arkisto, 0201 131 240, arkisto@finlit.fi

